

Plan lesekartlegging og tiltak

Levanger kommune

Revidert april 2024

Innhold

Forord	2
Solpyramiden.....	3
Sjekkliste for skolen.....	4
Lesehastighet - hva og hvorfor?	5
Tips til hvordan kartlegge lesehastighet på en enkel måte	6
Relevant informasjon om svake lesere ved utredning.....	7
Kartlegging 1. – 10. Trinn	8
1.Trinn.....	8
2.Trinn.....	9
3.Trinn.....	10
4.Trinn.....	11
5.Trinn.....	12
6.-7.Trinn	13
8.-10.Trinn	14
Generelle tiltak på ulike lesenivå	15
Anbefalinger til lesekurs.....	16
Kartlegging av elever som har annet morsmål enn norsk eller samisk.	17
Kartlegging i Engelsk.....	18
Litteratur:	19

Forord

I 2022 ble «Håndbok for begynneropplæring – lesing og skriving» lansert som et felles grunnlag for vårt helhetlige arbeid med lese- og skriveopplæringen i grunnskolene i Levanger.

For å følge opp det helhetlige arbeidet med lese- og skriveopplæringen, vil kunnskap om opplæringens effekt for den enkelte elev være av stor betydning. Det ble derfor satt ned en tverrfaglig gruppe, bestående av ressurspersoner fra både PPT og fra skolene, med mandat om å utarbeide en kartleggingsplan for opplæringen. Mandatet til gruppen inneholdt følgende momenter:

Planen skal bidra til å kartlegge for grunnskolen som helhet, altså fra 1.-10. trinn.

Planen skal angi konkret hvilke typer kartlegginger som skal foretas på hvilke trinn i grunnskolen.

Planen skal inneholde både sentralt angitte kartlegginger på ulike trinn (til eksempel nasjonale prøver, m.m.), og i tillegg de kartlegginger man fra et faglig ståsted mener skal foretas.

I tilknytning til kartlegging av lesing og skriving er det ønskelig at arbeidsgruppen ser på ulike muligheter for å kartlegge lese- og skriveopplæring for elever som har annet morsmål enn norsk eller samisk.

Denne kartleggingsplanen svarer ut mandatet, og vil bidra til at opplæring og oppfølging går hånd i hånd. Med en slik kartleggingsplan vil lærere ha konkret og oppdatert kunnskap om den enkelte elev sitt ståsted og behov, og planen vil være et viktig verktøy i lærerens arbeid med både utprøving, tilpasninger og tiltak ut fra den enkelte elevs ståsted og behov.

Kartleggingsplanen legger på samme måte som håndbok for begynneropplæring, noen tydelige føringer for vårt helhetlige arbeid med opplæring og oppfølging, og alle som arbeider med opplæring forplikter seg til å arbeide også ut fra denne kartleggingsplanen.

Dette vil kunne bidra til forebygging av at barn og unge ikke ramler av den ordinære progresjonen i opplæringen, og sikre at lærere i skolen får mulighet til å følge opp elevene ut fra den enkeltes ståsted.

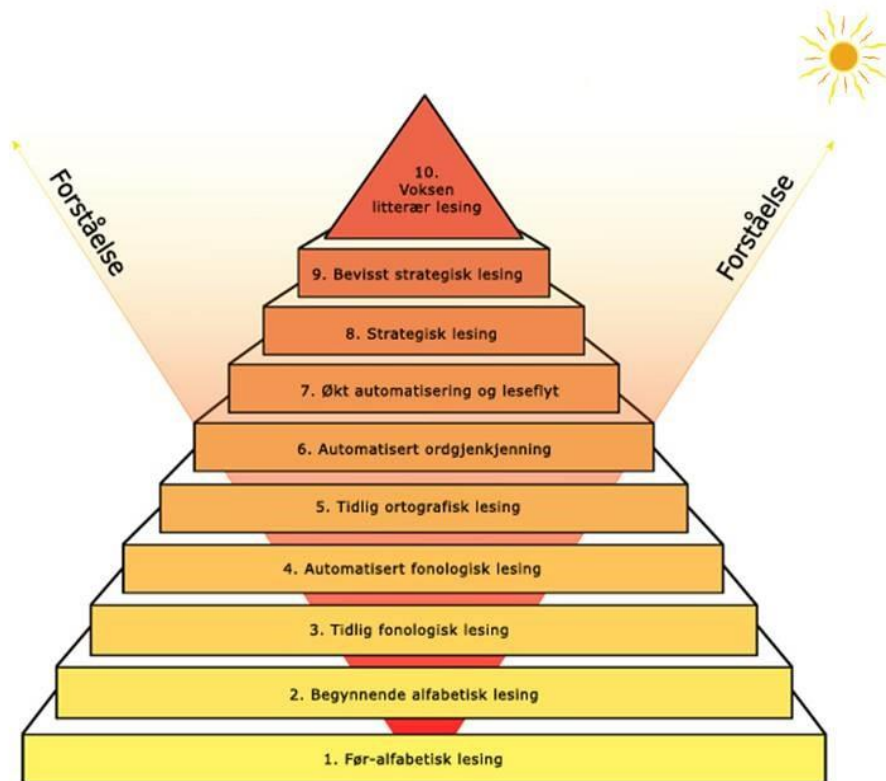
En stor takk til arbeidsgruppa som har bestått av Bente Feragen, Monica Kvarsvik, Marieke Scherjon og Monica Snøfugl. Gruppen ble ledet av leder for PPT, Jan Gunnar Johnsen

Levanger, april 2024

Marit Elisabeth Aksnes

Kommunalsjef oppvekst og utdanning

Solpyramiden

Systematisk observasjon av lesing

Mål etter 1. klasse: Mestre trinn 3 - Tidlig fonologisk lesing

Mål etter 2. klasse: Mestre trinn 4 - Automatisert fonologisk lesing

Mål etter 3. klasse: Mestre trinn 5 - Tidlig ortografisk lesing

Mål etter 4. klasse: Mestre trinn 6 - Automatisert ordgjenkjenning

Mål etter 5. klasse: Mestre delferdigheter trinn 7- Økt automatisering og leseflyt

Mål etter 6. klasse: Mestre delferdigheter trinn 7- Økt automatisering og leseflyt

Mål etter 7. klasse: Mestre trinn 7 - Økt automatisering og leseflyt

Mål etter 8. klasse: Mestre delferdigheter trinn 8 - Strategisk lesing

Mål etter 9. klasse: Mestre trinn 8 - Strategisk lesing

Mål etter 10. klasse: Mestre trinn 9 - Bevisst strategisk lesing

Sjekkliste for skolen

Gjør skolen dette?	Ja	Nei
1. SOL utgjør del av skolen sin systematiske lesekartlegging.		
2. Elevresultat føres i Conexus til en bestemt frist.		
3. Rektor sier fra til PPT når skolen har lærere som trenger SOL-opplæring. Disse kan få kurs for nyansatte eller oppfriskningskurs.		
4. 1-2 lærere har sammen med ledelsen ansvar for å følge opp leseresultat på hvert trinn, eks. spes.ped.koordinator, avd.leder, trinnleder eller andre.		
5. Etter SOLing drøftes tiltak på fellesmøte/trinnmøte, både som ordinær opplæring i klassen og som styrket intensiv opplæring.		
6. Skolen tilbyr lesekurs for de svakeste leserne som et fast tilbud på 2.-4. trinn etter Opplæringsloven § 11-3.		
7. Skolen bruker kommunens Plan for lesekartlegging og tiltak aktivt, og alle lærere er kjent med innholdet.		
8. Skolen bruker tiltak i SOL-perm aktivt.		
9. Lærere jobber systematisk med lese- og læringsstrategier på alle trinn (eks, Håndbok for begynneropplæring).		
10. Lærere jobber systematisk med begrepsinnlæring i alle fag.		
11. Foreldre og elever gjøres bevisst på: 1) Hva mestrer eleven? 2) Hvor skal eleven? 3) Hva må elev øve på for å nå neste mål i sin leseutvikling?		
12. Foreldre får veiledning på hvordan de kan bidra hjemme.		
13. Elever får lesebestilling hjemme utover det å lese høyt. Eks: gå på jakt etter ordendelser, gjenfortelle, forklare betydning av 5 ord. Det er mange ideer i boka 101 måter å lese leseleksa på		

Hvis skolen kan svare JA på mange av spørsmålene, er mye på plass for at elevene skal kunne få en god leseutvikling. Hvis det er mange NEI-svar, har skolen en jobb å gjøre for å få utnyttet potensialet som ligger i SOL.

Lesehastighet - hva og hvorfor?

Forskning viser at det er en sammenheng mellom leseflyt og leseforståelse. God leseflyt er evnen til å lese en tekst hurtig og korrekt og med en prosodi som passer tekstens innhold. Leseforståelse gjennom god leseflyt er det endelige målet. Det å kartlegge elevenes lesehastighet kan gi verdifull informasjon om barnas lesekompetanse. Hvis barnet har god lesehastighet og ordene avkodes automatisk, vil eleven kunne bruke mer energi på å forstå innholdet i teksten.

Lesehastighet kan måles på ulike måter, og hva som regnes som normal eller gjennomsnittlig lesehastighet, vil dermed variere noe. Lesehastighet kan måles både ved høytlesing og stillelesing. Leseveileder, lærer og forfatter Gertrud Brandt (2019) tar utgangspunkt i hva som regnes som normal lesehastighet for elever ved noen utvalgte trinn i sin bok Flydende læsning i praksis. Ved stillelesing skiller hun mellom lesehastighet av skjønnlitterære tekster og fagtekster. Gode lesere avpasser lesetempoet sitt etter hvilken type tekst de leser og til hvilket formål. Å kartlegge leseforståelse er like viktig som å måle lesehastighet. En måte å sjekke leseforståelse på oppsummering av tekster.

	Trinn	Skjønnlitterær (ord pr. min)	Fagtekst (ord pr. min)
Stillelesing	2. trinn	100	60
	4. trinn	150	100
	6. trinn	200	140
	9. trinn	250	170
Høytlesing (vårtermin)	2. trinn: 70 - 130 ord per minutt 4. trinn: 90 - 140 ord per minutt 6. trinn: 110 - 160 ord per minutt 8. trinn: 130 - 180 ord per minutt		

Tips til hvordan kartlegge lesehastighet på en enkel måte

Lærerne kan jevnlig la elevene lese høyt i ett minutt. Læreren kan da enkelt regne ut antall leste ord per minutt ved å telle antall korrekt leste ord.

Det er dessuten viktig å teste lesehastigheten både i forkant og etterkant av et eventuelt lesetiltak for å måle elevens fremgang.

Tips til hvordan du kan jobbe med å øke elevenes lesehastighet og leseflyt:

Hjelp barnet med å finne enkle lettleste tekster med selvvalgte temaer som de er interessert i å lære noe om.

Læreren som modelleser: Modeller leseflyt for eleven ved å lese høyt med passende innlevelse.

Repetert lesing: Eleven leser korte og meningsfulle tekster inntil ønsket læringsmål er oppnådd. Lærer gir konstruktive tilbakemeldinger.

Lesepartner: To og to elever leser sammen, hvor den ene leser høyt og den andre gir konstruktive tilbakemeldinger. Her er det hensiktsmessig at elever med dårlig leseflyt jobber med en lesepartner med god leseflyt.

Lydopptak: Eleven leser høyt med lydopptak og hører på det selv etterpå.

Veksellesing: Læreren leser en del av en setning og eleven leser fortsettelsen, gjennom en hel tekst. Dette kan også gjøres med en annen lesepartner som har god leseflyt.

Korlesing: Hele gruppen/klassen leser teksten høyt sammen med læreren.

Eldre barn bør lese høyt for foreldrene sine!

På sikt trenger elevene å øve på egen hånd. For å få mye øvelse gjelder det å lese et variert utvalg av tekster og bøker som er interessante og har en passende vanskelighetsgrad.

Relevant informasjon om svake lesere ved utredning

Spørsmål for å innhente informasjon fra foreldre og elev ved bekymring:

1. Syn og hørsel: Kan bokstaver bli utydelig, flyte sammen, hoppe, flytte seg?
Blander du ofte formlike bokstaver: b/d/p – o/u – æ/e?
Må du blinke, myse, gni deg i øynene, holde hodet på skrå?
Får du tårer / hodepine / kløe i øynene?
Bruker du briller? Har øyelege/optiker undersøkt deg?
2. Lese: Liker du å lese på fritiden? Hva leser du da?
3. Skrive: Kan du formidle tankene dine bra når du skriver?
Skriver du helst for hånd eller på PC?
4. Strev: Synes du selv at du strever med lesing og skriving?
Hvor lenge har du strevd?
Leser og skriver du ofte feil? Oppdager du egne feil?
Må du lese samme tekst flere ganger for å få med innhold?
Mister du lett fokus mens du leser og tenker på andre ting?
Hva slags hjelp har du fått og hvordan virket det?
5. Andre fag: Hvordan mestrer du engelsk og matematikk?
Hvilke fag liker du / mestrer du?
6. Arvelighet: Har noen i nærmeste familie lesevansker? Hvem da?
7. Språkvansker: Forståelse, uttrykke seg, uttale, ordforråd?
Var det sen språkutvikling / uttalevansker i førskolealder?
8. Andre utviklingsvansker: ADHD, lærevansker, emosjonelt, annet?

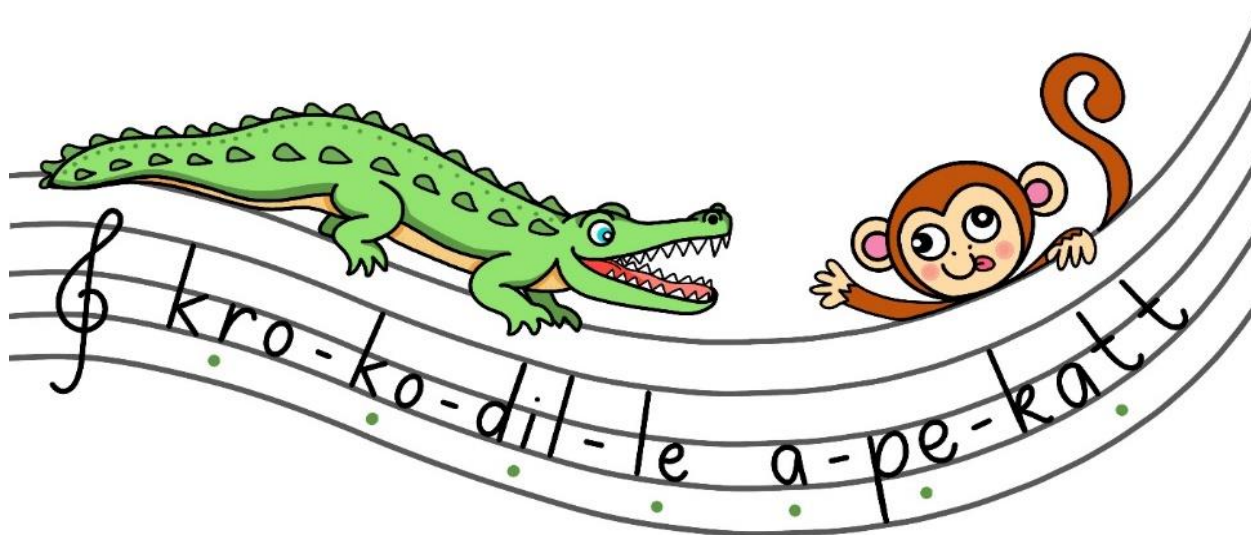
Kartlegging 1. – 10. Trinn

1.Trinn	Kartlegg alle med:	Hva testen viser	Kartlegg v/ bekymring:	Hva testen viser
	SOL-ing I forkant av foreldresamtale høst og vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå i SOL- pyramiden	SOL-ing 1 ekstra høst 1 ekstra vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå og om eleven stagnerer/sporer av.
	IL-basis Delprøve 1-5 høst Delprøve 6-14 vår Finnes digital og på papir	Viser: Fonologisk bevissthet, lytteforståelse, bokstavkunnskap, skriveferdighet	Språk 5-6 eller Språk 6-16	Viser: Fonologisk minnekapasitet, ordkunnskap, grammatikkferdighet, fonologisk bevissthet
	Frivillig kartleggingsprøve i lesing fra Udir mars -mai Digital prøve	Viser: Ferdigheter som danner grunnlaget for god leseutvikling; språklig bevissthet og bokstavkunnskap. Måler ordlesing, tekstlesing og tekstforståelse.		
	Bokstavprøven / bokstavkartlegging Sporadisk etter hvert som elevene har arbeidet med et antall bokstavlyder	Bokstavkunnskap, gjenkjenning til lesing og gjenhenting til skriving	Viser: Gir informasjon om bokstavkunnskapen er automatisert, og hvilke bokstaver eleven kan. Bokstavprøven kan også benyttes for elever på høyere trinn der en er usikker på bokstavkunnskapen.	

2.Trinn	Kartlegg alle med:	Hva testen viser	Kartlegg v/ bekymring:	Hva testen viser
	SOL-ing I forkant av foreldre- samtale høst og vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå	SOL-ing 1 ekstra høst 1 ekstra vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå og om eleven stagnerer/sporer av.
	Dysmate (screening) Leseprøve med diktat for å avdekke evt. lese- og skrivevansker hos barn. Vår i 2.klasse	Viser: Ordkjede, orddiktat, leseprøve, bytte lyd og lage nytt ord, ordforståelse og hurtigskrivning	Dysmate Oppfølgings-test	Viser: Bokstavkunnskap, fonemisolasjon, arbeidsminne, hurtig benevning, 1-min. test, fonemutelatelse
			Språk 6-16	Viser: Fonologisk minnekapasitet, ordkunnskap, grammatikkferdighet, fonologisk bevissthet, lesehastighet, ordavkoding
			IL-basis Reteste med aktuelle delprøver	Viser: Fonologisk bevissthet, lytteforståelse, bokstav- kunnskap, skriveferdighet

3.Trinn	Kartlegg alle med:	Hva testen viser	Kartlegg v/ bekymring:	Hva testen viser
	SOL-ing I forkant av foreldresamtale høst og vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå	SOL-ing 1 ekstra høst 1 ekstra vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå og om eleven stagnerer/sporer av.
			Språk 6-16	Viser: Fonologisk minnekapasitet, ordkunnskap, grammatikkferdighet, fonologisk bevissthet, lesehastighet, ordavkoding
	Dysmate (screening) Leseprøve med diktat for å avdekke evt. lese- og skrivevansker hos barn. Vår 3.klasse	Viser: Ordkjede, orddiktat, leseprøve, bytte lyd og lage nytt ord, ordforståelse og hurtigskrivning	Dysmate Oppfølgings-test	Viser: Arbeidsminne, hurtig benevning, 1-min. test, fonemutelatelse
	Obligatorisk kartleggingsprøve i lesing fra Udir april-mai Digital prøve	Viser: Ferdigheter som danner grunnlaget for god leseutvikling; språklig bevissthet og bokstavkunnskap. Måler ordlesing, tekstlesing og tekstforståelse.		

4.Trinn	Kartlegg alle med:	Hva testen viser	Kartlegg v/ bekymring:	Hva testen viser
	SOL-ing I forkant av foreldresamtale høst og vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå	SOL-ing 1 ekstra høst 1 ekstra vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå og om eleven stagnerer/sporer av.
			Språk 6-16	Viser: Fonologisk minnekapasitet, ordkunnskap, grammatikkferdighet, fonologisk bevissthet, lesehastighet, ordavkodning
	Dysmate (screening) Leseprøve med diktat for å avdekke evt. lese- og skrivevansker hos barn. Vår 4. trinn	Viser: Ordkjede, orddiktat, leseprøve, bytte lyd og lage nytt ord, ordforståelse og hurtigskrivning	Dysmate Oppfølgings-test	Viser: Arbeidsminne, hurtig benevning, 1-min. test, fonemutelatelse

5.Trinn	Kartlegg alle med:	Hva testen viser	Kartlegg v/ bekymring:	Hva testen viser
	SOL-ing I forkant av foreldresamtale høst og vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå	SOL-ing 1 ekstra høst 1 ekstra vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå og om eleven stagnerer/sporer av.
			Språk 6-16	Viser: Fonologisk minnekapasitet, ordkunnskap, grammatikkferdighet, fonologisk bevissthet, lesehastighet, ordavkoding
	Dysmate (screening) Leseprøve m. diktat. for å avdekke evt. lese og skrivevansker hos barn.	Viser: Ordkjede, orddiktat, leseprøve, bytte lyd og lage nytt ord, ordforståelse og hurtigskrivning	Dysmate Oppfølgings-test	Viser: Arbeidsminne, hurtig benevning, 1-min. test, fonemutelatelse
	Nasjonal prøve lesing oktober	Viser: Finne informasjon i tekst, tolke og forstå tekst, reflektere over og vurdere tekstens form og innhold.		

6.- 7.Trinn	Kartlegg alle med:	Hva testen viser	Kartlegg v/ bekymring:	Hva testen viser
	SOL-ing I forkant av foreldresamtale høst og vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå	SOL-ing 1 ekstra høst 1 ekstra vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå og om eleven stagnerer/sporer av.
			Språk 6-16	Viser: Fonologisk minnekapasitet, ordkunnskap, grammatikkferdighet, fonologisk bevissthet, lesehastighet, ordavkoding
	Dysmate (screening) Leseprøve med diktat for å avdekke evt. lese- og skrivevansker hos barn. Høst 6. og 7. trinn	Viser: Ordkjede, orddiktat, leseprøve, bytte lyd og lage nytt ord, ordforståelse og hurtigskrivning	Dysmate Oppfølgings-test	Viser: Arbeidsminne, hurtig benevning, 1-min. test, fonemutelatelse

8.- 10.Trinn	Kartlegg alle med:	Hva testen viser	Kartlegg v/ bekymring:	Hva testen viser
	SOL-ing I forkant av foreldresamtale høst og vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå	SOL-ing 1 ekstra høst 1 ekstra vår	Viser: Ferdigheter som mestres på et bestemt lesenivå og om eleven stagnerer/sporer av.
			Språk 6-16	Viser: Fonologisk minnekapasitet, ordkunnskap, grammatikkferdighet, fonologisk bevissthet, lesehastighet, ordavkoding
	Dysmate (screening) Leseprøve med diktat for å avdekke evt. lese- og skrivevansker hos barn. Når: høsten 8 trinn- alle elever	Viser: Orddiktat, tulleord, lesetest, ordforståelse, skrivehastighet og ordkjedetesten	Dysmate Oppfølgings-test	Viser: Arbeidsminne, hurtig benevning, ordavkoding og fonemisk bevissthet
	Nasjonal prøve lesing September 8. og 9. trinn	Viser: Finne informasjon i tekst, tolke og forstå tekst, reflektere over og vurdere tekstens form og innhold.		

Generelle tiltak på ulike lesenivå

Sjekk alltid syn og hørsel.

Dersom elev stagnerer i bokstavinnlæringa, må det jobbes med å automatisere bokstavkunnskapen. Eleven trenger mange korte, men intensive økter med fokus på koblingen lyd/bokstav. Jobb først med bokstaver som er lette å lytte ut. Begynn tidlig å trene på lydrette småord. Jobb mye med elevens lydbevissthet. Bruk gjerne PC med lydsyntese. Ved hjelp av PC kan man stille inn visningstid på bokstavene og ordene det trenes på, og eleven kan se de om og om igjen.

Dersom elev stagnerer i lyderingslesing, må eleven få hjelp til å fokusere på og automatisere gjenkjenning av større deler av ord, slik som stavelser, ordfamilier (rimord), høyfrekvente bokstavgrupper (skr, spr, bl, sm), komplekse grafem (sj, skj, kj, hj, gj, ng) og høyfrekvente småord.

Dersom elev stagnerer i langsom avkoding, må eleven få hjelp til å lære seg å dele opp lange ord på en hensiktsmessig måte. Eleven må øke sin innsikt i det morfematiske prinsipp, nemlig at ord består av ulike deler som gir mening til ordet: rot, bøyninger, forstavelser, endelser. Anbefalte arbeidsmåter er brikkestaving, puslehistorier og arbeid med grammatikk.

Elever på småtrinnet skal trene daglig på repetert høytlesing uansett lesenivå. Repetert lesing vil si at eleven leser samme tekst eller ordremse høyt for lærer / forelder 3-5 ganger etter hverandre. Den voksne kan ta tida for hver runde. Ofte vil eleven da se nytten av øvinga, fordi lesetida gjerne reduseres hver for runde. Bruk forholdsvis korte tekster hvor eleven mestrer minimum 90 % av ordene ved 1. gangs lesing.

Fokus på leseforståelse blir viktigere jo eldre elevene blir. På mellom- og ungdomstrinnet må det jobbes systematisk med begrep og ulike lese- og læringsstrategier.

Anbefalinger til lesekurs

2.- 4. trinn

Repetert lesing:

Arbeid med ord (Læremidler AS): Styrker leseflyt og leseforståelse.

Fokus på skriving:

Skriveopplegg og godt egnet til repetert lesing.

Ny start for skriftspråklig utvikling (lesesenteret):

Lese, skrive, språklyder, bokstaver og ord.

Lese bedre (Waale):

Lese- og rettskrivingskurs for alder 7- 13.

Tempolex: Automatisering av lyder, ordbilder og setninger.

5. -7. trinn

Intensive kurs: Øve på manglende ferdigheter.

Kompensere med PC, CD-ord og lydbøker.

Lekse: Daglig repetert høytlesing og spesifikk øving på manglende ferdigheter.

Husk gode lesebestillinger!

Fokus på morfologi og tiltak for kompensatoriske/ikke-automatiske lesere.

Se: Spesialpedagogisk leseopplæring - en veileder.

Se: Oftedal, M.P.(2013). Lesetrening for svake lesere.

8. – 10. trinn

Intensive kurs: Fokus på leseflyt og gode lesestrategier.

Kompensere med å gi lese- og skrivestøtte ved hjelp av f.eks. PC, CD-ord og lydbøker.

Skolen har ansvar for å gi opplæring til eleven.

Tiltak for ikke-automatiske / forsinkete lesere.

Se: Spesialpedagogisk leseopplæring - en veileder.

Se: [Temaside om digital lese- og skrivestøtte | statped.no](#)

Lesekurs bør gjennomføres med 3-5 økter i uka i en periode på 6-12 uker.

I tillegg må det leses hjemme.

Tempolex gjennomføres daglig på skole og hjemme i 4 -6 uker.

Kartlegging av elever som har annet morsmål enn norsk eller samisk.

Elever med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt språkopplæring til de har tilstrekkelige ferdigheter til å følge ordinær opplæring.

[Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter \(NOR07-02\) | udir.no](#)

Kartlegging av elevens norskferdigheter skal bidra til å avdekke om eleven har behov for særskilt språkopplæring og i tilfelle hvilke typer språkopplæring eleven har behov for. Når skolen vurderer om en elev trenger særskilt opplæring i norsk, skal en også ta stilling til om eleven har behov for morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler for å kunne følge opplæringen. Det er ikke gitt nasjonale føringer for hvilke verktøy skolene kan bruke til å kartlegge elevers norskferdigheter. Udir har utviklet et eget kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk. Verktøyet hjelper skolene å finne ut:

- om elever med norsk som andrespråk trenger særskilt språkopplæring
- hvilken norskopplæring elevene trenger
- når eleven er klar for å gå over til ordinær opplæring

[Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk | udir.no](#)

TOSP (Test of oral skills in Norwegian) er et kartleggingsverktøy som brukes for å vurdere muntlige ferdigheter i norsk. Prøven kan brukes som et redskap for å vurdere om elevens faglige vansker skyldes et generelt svakt begrepsapparat eller et mangelfullt ordforråd på norsk. Elever som skårer svakt på både morsmålsprøven og på norskprøven, vil sannsynligvis ha behov for begrepsopplæring. TOSP: [Startsiden TOSP \(tosptest.no\)](#)

Kartlegging i engelsk

Nasjonal prøve i engelsk er en prøve i å lese ukjent tekst – uten hjelp av en voksen. Prøven måler kompetansemål i læreplanen som handler om generell lese- og lytteforståelse, vokabular og grammatikk. Prøvene er laget for 5. og 8. trinn.

[Nasjonale prøver | udir.no](https://udir.no)

For kartlegging utover nasjonale prøver anbefales [readingtest](#) for 1.-4.trinn. Denne kartleggingen er ment som et verktøy for læreren for å få et bilde av muligheter og utfordringer i klassen og tenkt som grunnlag for tidlig innsats

Fra 5. trinn anbefales bruk av [kartleggeren](#)

På lik linje med norsk lesestudio kan vi tilby lesestudio i engelsk, anbefalt litteratur: [Tilpasset opplæring i engelsk - Dysleksi Norge](#) og [HELP - Info Vest Forlag](#)

Litteratur:

Anmarkrud, Ø. og Refsahl, V. (2010). Gode lesestrategier på mellomtrinnet. Cappelen akademisk forlag.

Bentsen, E. (2020). [Elever som strever med leseflyt og «den andre leseopplæringen»](#)

Brandt, G. (2019). Flydende læsning i praksis - Præcis, hurtig og udtryksfuld læsning. Akademisk forlag.

Engen, L. og Andreassen A.B. (2007). Ny start for skriftspråklig utvikling.

[Hefte: Ny start for skriftspråklig utvikling](#)

Gilje og Haugland (1992). Fokus på skriving. Arbeid med ord, læremidler AS. Lesesenteret, UIS.

Gilje og Haugland (1992). Repetert lesing. Arbeid med ord, læremidler AS. Lesesenteret, UIS.

Holmberg, Malin (2011). Help. Lærerveiledning. Info Vest forlag

Klinkenberg, J.E. (2005). Å bedre barns leseflyt. Aschehoug.

Kvithyld, T., Kringstad, T. og Melby, G. (2014). Gode skrivestrategier på mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Cappelen akademisk forlag.

Levanger kommune (2022). Håndbok i begynneropplæring - lesing og skriving.

[Håndbok i begynneropplæring](#)

Oftedal, M.P. (2013). Lesetrening for svake lesere. Infovest forlag.

Refsahl, V. (2023). Elevantilpasset leseopplæring. Fagbokforlaget

Statped (2011). Spesialpedagogisk leseopplæring - en veileder.

[Spesialpedagogisk leseopplæring – en veileder | statped.no](#)

Statped (2011). Begrepslæring - en strukturert undervisningsmodell.

[Begrepslæring – en strukturert undervisningsmodell](#)

Tempolex Bedre Læring. [Tempolex Bedre Læring](#)

Tosp (2024). [Startsiden TOSP](#)

Udir (2024). [Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter \(NOR07-02\)](#)

Udir (2024). [Nasjonale prøver](#)

Woll, Vigdis Lothe og Waaler, Vidar (2019). Tilpasset opplæring i engelsk for elever med dysleksi. Dysleksi Norge

Wåle, E.M. (1996). Lese bedre. Universitetsforlaget.